

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Krščansko-katoliška stranka.

»Splošna volilna pravica«, bilo je geslo nedavno umrlega grofa Taaffeja. Ta pa bi bila smrtni grob oni stranki, ki je prava kuga avstrijskih narodov, judovsko-liberalni stranki. »Splošna volilna pravica«, zadonelo je po dunajski zbornici, in zaječal je Izrael in ž njim nemški liberalci. Pa čudo! Hohenwart noče nič vedeti o splošni volilni pravici. Minister Taaffe mora odstopiti, koalicija nastane in liberalci so še celo na boljšem, kakor prej, »na konju«, kakor so se širokoustili, s pomočjo katoliških poslancev. Ta čas so liberalci dobro porabili. Pred vsem so uvedli zlato veljavo na korist malikovalcem zlatega teleta, a katoliškemu ljudstvu na škodo; tudi so zasedli najvažnija mesta pri ministerstvu in zunanjih uradih liberalci in Poljaki.

Pa bilo je konec koalicije in po kratkem premolku so prišli Poljaki z Badenijem na državno krmilo, in Badeni se je podvizal pokazati, da so mu liberalci kaj pri srcu. Med tem so bile namreč na Dunaju volitve v mestni zastop. Krščanska stranka z Luegerjem na čelu premaga z ogromno večino judovsko-liberalno stranko. Dve tretjini mestnih očetov izvoli Luegerja dunajskim županom. Toda Badeni ga ne potrdi. Zaradi tega seveda vrisk in pisk v judovskem taboru. Ip. Hohenwart z nekaterimi konservativnimi poslanci pritrudi Badeniju — zopet liberalcem v korist. Zato izstopi več najboljših poslancev iz Hohenwartovega kluba in ustanovijo novo »katoliško ljudsko stranko«.

Sedaj se bije kaj ljut boj med Badenijem in Luegerjem, ali prav za prav med krščansko stranko in liberalci. Ta boj za nas Slovence ni nikakor brez pomena; saj nam ni vse eno, če zmaga krščansko ljudstvo, ali pa judovsko-liberalni kapitalizem. In kaj je to liberalni kapitalizem? To so oni liberalni bogataši, ki pri svojih velikanskih trgovinah, fabrikah in na borzah denar skupaj spravljajo, bodisi na pošten, ali nepošten način, to so one denarne pijavke, ki se živijo od tvojih krvavih žuljev. Tvojim poljskim pridelkom delajo oni ceno, ne ti, ki si oral in sejal, in sicer tako nizko ceno, da se lahko reče: Ti si sejal, liberalci je pa žel. S svojim fabriškim delom zatirajo poštenega rokodelca in malega obrtnika ter delajo postave, katere so vse bogatašem v korist, ljudstvu pa na škodo. Zato ni čuda, da propada kmečki stan. Liberalci sovražijo vse, kar je tebi svetega. Mrzi tvoj jezik, mrzi tvojo vero. Njegovo je geslo: Proč z vero, proč s cerkvijo! Vera nima nič opraviti v družinah, v šolah, v državi.

In dokler bodo imeli v Avstriji liberalci moč, dokler bodo postave v liberalnim smislu, ni upati, da bi se zboljšalo naše versko, narodno in gospodarsko stanje. Zato pač moramo biti hvaležni možu, bodisi narodnosti katere koli, ki mu je geslo: Proč z judovskim libera-

lizmom! In tak mož je vodnik dunajskih kršč. socialistov, Lueger. Med Slovenci ima sicer mnogo nasprotnikov, ker je nekdaž glasoval s svojo stranko zoper celjsko slov. gimnazijo. Pa mu moramo odpustiti, samo zavoljo tega ga pač ne smemo zavreči. Večjega pomena je njegov boj zoper liberalizem, kakor celjska gimnazija. Je premagan ta na Dunaju, bo kmalu tudi drugod, in od tega imamo Slovenci stokrat več dobička, kakor od ene slovensko-nemške gimnazije.

Vrhu tega pa Lueger osebno ne mrzi našega naroda; le zavoljo svojih volilcev je bil prisiljen ravnati tako. Da nam mož ni krivičen, sledi iz nekega govora, ki ga je imel po leti na Zidanem mostu z nekimi našim narodnjakom. Dotični gospod ga vpraša, kako se bo Lueger ravnal glede celjske gimnazije. Lueger mu pove, da bo sicer glasoval proti gimnaziji, to pa zato, ker bi mu nasprotno postopanje škodovalo pri dunajskih volitvah in ker je prepričan, da Slovenci dobijo brez njegove stranke večino za celjsko gimnazijo. Če bi pa celjsko vprašanje na kak način prišlo v nevarnost, bодite prepričani, je dejal Lueger, da vam priskočim s svojo stranko na pomoč.

Očita se mu, da se je pretesno zvezal z nemškimi nacionalci, ki so brezverci in naši nasprotniki. Pa s tem še ni rečeno, da se je izneveril svojim krščanskim načelom. Dokler se pa to ne zgodi in dokler se neustrašno bojuje zoper pogubni liberalizem, tudi našemu narodu v korist, nam je Lueger drag in ljub. Draga in ljuba nam je njegova krščansko-socijalna stranka, kakor tudi nova katoliška ljudska stranka, ki Luegerja vrlo podpira. Mi pač želimo, da se kedaj iz teh strank izcimi ena krščansko-katoliška socijalna stranka ki bi si zbrala v svojem krilu katoliško misleče može vseh jezikov in narodov avstrijskih. Tedaj bi pa smrtni zvon zapel judovskim liberalcem, in kmalu potem brezverskim nacionalcem. In Avstrija bi ustala omlajena: versko prepričanje bi oživelo, gmotno stanje ljudstev se zboljšalo, mir bi zavladal med narodi in katoliška ideja bi vrlo pospeševala narodno idejo slovenskega ljudstva J—p.

Celjsko okrožno sodišče.

Interpelacija državnega poslanca dr. Gregorčca in tovarišev na pravosodnega ministra v seji dne 27. novembra 1895. leta.

Dne 12. novembra t. l. je končal v proračunskem odseku sedanjí gospod pravosodni minister svoj govor z nujnim pozivom na vse stranke, »da bi se sodnijski stan ne vlačil v narodna nasprotstva in da bi se ne zaviral v njegovem težavnem in odgovornem poklicu«. Dobro! Toda tudi sodnijski stan ne sme strastno segati v

politični boj in narodna nasprotstva ostriti, kakor imajo to navado nekateri sodniki v okrožju višjega deželnega nadsodišča graškega. V dokaz temu naj služi moja dne 19. julija t. l. na tedanjega vodjo pravosodnega ministerstva žalibog brez uspeha stavljena interpelacija, v kateri sem vprašal, je-li pravosodno ministerstvo voljno, odkazati sodnemu adjunktju dr. Wokaunu drugo bivališče, v katerem ne bode od njega tako sovražnim Slovincem govoril pravice.

Od tedaj pa se je sledeče zgodilo: C. kr. adjunkt dr. Wokaun — ud vseh nam sovražnih društev ter odseka za znano bismarkovanje — je pouzročil ustanovitev novega bojnega društva proti Slovincem, ki smo v veliki večini v okrožju celjskega okrožnega sodišča. To društvo je izdalo — prim. »Tagespošto« št. 319 od 18. novembra 1895 — oklic na »Alldeutschland«, v katerem vabi k boju proti najljutejšim sovragom — Slovincem, proti slovenskemu stvoru (slovenski gimnaziji), da se mesto Celje reši pred slovensko nevarnostjo in silo in s tem ohrani most do Adrije, ki je vedno bilo in mora ostati nemško morje. Pri osnvalnem zborovanju je pobijal dr. Wokaun z vso strastjo kulturna prizadevanja Slovencev, trdil je, da smo okrajni zastop vsled nekega čudnega tolmačenja postav pri upravnem sodišču, torej tako rekoč nepostavno dobili v roke, in imenoval slovensko gimnazijo agitacijsko središče, duhovnike pa agitatorje in prenapetneže.

Samo ob sebi je umljivo, da mora tako prenapeto vedenje c. kr. sodnega adjunkta pouzročiti največje nezaupanje v nepristranost sodnijskega stanu. V boljše pojasnilo še to-le: Odvetnik in deželni poslanec v Celju, gosp. dr. Dečko, je bil v »Deutsche Wacht« psovan kot dr. Zguba. Tožil je odgovornega urednika zaradi prestopka po § 496. kaz. zak. C. kr. okrajno sodišče v Celju pa je našlo v tej besedi »pregrešek, ki se mora strogo kaznovati in ki spada pred porotnike«, in se je proglasilo za nepristočno. Ta sklep pa je c. kr. okrajno sodišče razveljavilo in okrajnemu sodišču naročilo, da mora soditi, ker je brez dvoma razžaljivi priimek »dr. Zguba«, če se ne navede nobeno dejstvo, psovanje.

C. kr. okrajno sodišče je torej moralo soditi, pa sedaj naenkrat ni več našlo nič kaznjivega na tej besedi. Privatni tožitelj se je pritožil pri c. kr. okrajnem sodišču. Pri prizivni obravnavi pa je spoznalo to sodišče, ki je nekaj časa poprej izreklo, da je c. kr. sodišče pristojno, nasprotno, da c. kr. okr. sodišče ni bilo pristojno. Urednik je bil oproščen. V apelnem senatu so bili gospodje: Reitter, Balogh, Schäftlein in Wokaun. V očigled takih dogodkov stavijo podpisanci vprašanje: Jeli pravosodni minister voljen:

1. svojo pozornost obrniti na take za Slovence neznosne razmere pri okrajnem sodišču celjskem; 2. omogočiti, da se potrebno zaupanje v popolno nepristranost sodnijskega stanu zopet vrne pri Slovincih, ker je sedaj po opisanih dogodkih zelo omajano. — Dunaj, dne 27. novembra 1895.

Cerkvene zadeve.

Nova maša na Zavrču.

Vsaka nova maša je znamenita slovesnost. Nova sv. maša na Zavrču, letos na praznik brezmadežnega spočetja Device Marije je pa posebno znamenita; kajti pel jo je polubrat završkega vlč. gospoda dekana, častiti pater Maksimilijan Zaplata, ki si je kot učitelj slovenske mladine v petnajstih letih bil stekel lepe zasluge za naše ljudstvo.

Častiti pater Maksimilijan Zaplata se je narodil l. 1855. pri Sv. Križu na Murskem polju in dobil pri sv. krstu ime Alojzij. Dovršivši šest latinskih šol in zrelostni izpit na učiteljsku v Mariboru, moral je k vojakom; in kot vojak 47. pešpolka se je udeležil okupacije v Bosni. Ko je nato še eno leto služil cesarja in postal četnik, prišel je za učitelja v Zagorje, kjer je bival blizu 9 let. Od tod je prišel l. 1888. na Planino za nadučitelja, kjer je bil do vseh svetnikov 1892.

Gospod Alojzij Zaplata je bil izvrsten učitelj, kar so tudi višji morali priznati, dasi se je povsod kazal neustrašenega Slovence. V šoli ni samo posvetnih predmetov umljivo prednašal, ampak, ako gospoda kateketa ravno ni bilo v šolo, učil je otroke tudi katekizem. In šolarjev ni samo učil lepega krščanskega življenja, bil jim je tudi vzgled, zlasti v cerkvi. Vsled tega je bil odkritosrčen prijatelj duhovščine, in večkrat se je izrazil, da mu je žal, da ni duhovnik.

L. 1892. je kot nadučitelj planinski veliko občeval s št.-viškimi župnikom, č. g. Ant. Ribarjem. O vseh svetnikih istega leta dá slovo lepi službi ter vstopi v samostan č. oo. kapucinov v Švanbergu, kjer ostane kot novinec eno leto. Pred dvema letoma ga pošljejo predstojniki v Celovec, da ondi študira bogoslovje. In letos dne 26. nov. so ga posvetili celovški knezoškof v mašnika, dne 8. dec. pa se je P. Maksimilijanu izpolnila najsrčnejša želja: pred oltarjem Gospodovim je prvič zapel glorio in opravil najsvetejšo daritev v župni cerkvi na Zavrču.

Na predvečer so novomašniku bivši tovariši, gg. učitelji Vobič, Cizelj, Lesjak in Pristernik, napravili podoknico, v nedeljo pa so krasno peli pri svitancah, ob 10. uri pa pri novi sv. maši. Pridigoval je novomašniku č. g. Fr. Kolarič, naš rojak in župnik v Porečah na Koroškem. Ganljivo in navdušeno je govoril o častiljivosti in težavah duhovniškega stanu. Videlo se je, da sta si z novomašnikom srčna prijatelja že izza mladih let. — Č. P. Maksimilijanu želijo vsi njegovi prijatelji in njegovi bivši učenci vso obilnost milostij božjih. Bog mu daj učakati zlate sv. maše! K.

Mili darovi za družbo vednega češčenja.

Ljutomer 10 gld., Rogatec 6 gld. 42 kr., Sv. Hema 13 gld. 60 kr., Rajhenburg 10 gld., Sv. Peter pri Mariboru 18 gld., Sv. Ilj pri Gradiču 10 gld. 92 kr., Pišce 15 gld., Kozje 8 gld., Podsreda 7 gld. 08 kr., Podčetrtek 7 gld. 95 kr., Sv. Frančišek v Stražah 5 gld., Središče 6 gld. 40 kr., dobrotnice na Ptuj 20 gld.

Gospodarske stvari.

Beseda o sadjereji in lovski postavi.

Skrajni čas je došel, da treba sadjereju okovariti svoje ljubljence, mlado sadno drevje, pred zimskim sovražnikom. Pač mu je dosti dela, predno vse varno zavije s slamo ali trnjem ali obda s koljem. Zadnje je sicer najbolj trpežno, ali ima za drevje tudi svojo napako. Koliko mladih korenin se s tem rani, marsikrat tako hudo, da se drevo posuši vsled tega!

Toda težava na eni, škoda na drugi strani. Kako priti temu v okom? Nič drugače, kakor da se lotimo sovražnika od spredaj s tem, da si priborimo pravico, svojo lastnino braniti pred vsemi sovražniki. To pa je mogoče le takrat, kadar dobimo postavu, katera bode nad strakami in čuvala pravice vseh enakomerno. Zadača jej mora biti pravi napredek gospodarstva, torej tudi sadjereje.

Koliko je še med nami neobdelane ali slabo oskrbovane zemlje, katera bi lahko velik dobiček donášala ne samo kmetu, nego po njem tudi državi! Recimo, slabega pašnika ni vreden oral nad dvajset goldinarjev, med tem ko se sadni vrt navadno ne ceni po oralu, nego po sežnju. In če damo seženj le na 50 kr., vrže nam oral 1600 □ sežnjev 800 gld.! Kolika razlika v vrednosti, tolika potem tudi v hasku in državi na davku! Torej moramo, ko napredujemo in pričakujemo boljših časov, dela se lotiti ondi, kjer nam obeta bogato povračilo, ne pa — kar se v mnogih poskušnjah rado zgodi — škodo ali zgubo.

Govorimo v izgledih. *A* ima lep sadonosnik, ki ga deloma jeseni pognoji ali vsaj s pepelom poseje, deloma pa ima napeljeno vodo, da trava raste skoraj vidno. Lepo oskrbljeno sadno drevo obrodi skoraj vsako leto mnogo sadja in trave se nakosi, da se more reči, ta za oral veliki vrt vrže na leto do 40 stotov zelenja (sena in trave), pa na sadju zraven toliko, da lahko vsaj ob boljših letinah računimo 100 gld. dohodkov. Razume se, da takšen vrt bo vsak cenilec cenil najmanj na 500 fl., če ne bo več.

Temu vrtu nasproti pa ima v enakej legi sosed *B* pašnik, obrasten z jelševjem, grmovjem in tudi s trnjem. Koliko hočemo ceniti oral takšnega pašnika? pomišlja cenilec. Komaj eno kravo mi bo ta zemlja preredita za pol leta, pa še tej bode treba dodajati, če hočem da bode dobro molzla. To in pa še nekaj stelja je torej ves dobiček od te zemlje; to je presneto malo! Zato pa cenilec pri nas cenijo pašnike le kot nekaj navržek k ostalim parcelam.

V tem izgledu sem hotel jasno pokazati, koliko premore k izboljšanju zemlje bistra glava, neupogljiva volja in delavna roka. K takšnemu koraku napeljimo naše ljudstvo in v kratkih letih bomo imeli vsak košček zemlje dobro obdelan, ki bode dajal vse drugačne dohodke, kakor sedaj. Ali nekaj nam je neovrgljivo na poti. Še enkrat rečeno, takšno zboljšanje zemlje zahteva premnogo umnega dela od kmeta, pa varstva od oblastnij. Če kmet vidi, da bodo njegovi pridelki postavno zavarovani, z nekakim veseljem se loti dela in truda se ne brani. Če pa čuti, da je njegov pridelek izpostavljen vsem neugodnostim, tudi sovražnikom brez kazni, kdo se bode še potem mučil in delal za druge?

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 14. decembra v Poličanah (za svinje) in pri Sv. Lovrencu v Prošinu. Dne 16. dec. pri Sv. Križu na Slatini in v Arvežu. Dne 17. dec. v Ljutomeru. Dne 18. dec. v Imenem (za svinje). Dne 19. dec. pri Sv. Ani na Teharji in na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Celja. (Miklavžev večer), katerega je preredilo vrlo napredujoče »Celjsko pevsko društvo« na predvečer svetega Miklavža v celjski čitalnici, privabil je razun članov jako lepo število celjskega narodnjaštva iz vseh krogov in vseh stanov. Zlasti nas je veselilo, da so se udeležile tega večera rodbine z deco, katerej je bil ta večer v prvi vrsti namenjen. Pevske točke, prednašane od društvenega zbora, izvršile so se jako precizno in dovršeno ter so želi pevci obilo pohvale od navzočega občinstva. Posebno nas je zanimal oktet, kateri je dovršeno pel Vogel-ov »Glas domovinski«. Na doseženem uspehu se nam je zahvaliti v prvi vrsti marljivemu pevovodji, gospodu organistu Br-

varju. Drugi in glavni del je bil nastop svetega Miklavža. Spremljan od krilatih angeljev, pozdravil je sivi starček v škofovskem ornatu zbrane, kazal na preteklost, rekoč, kar sem vam lansko leto obljubil, se je obistinilo, ker ste me ubogali in ostali verni in narodni. Obljubil nam je bil namreč lansko leto slovensko gimnazijo in narodni dom in glejte, letos ju imate oba. Vstrajajte v veri in ne omagajte v narodnem boju, tako nas je učil, in videli bodete, da bodete dosegli še več. Ginjenim srcem smo poslušali pri izpraševanju našo deco, naš čili narodni naraščaj, kako lepo je podučen v vseh verskih naukih, ter pridobili zavest, da res nas čakajo še boljši časi. Mladino je obdaroval sveti Miklavž z raznovrstnimi darili, katera sta donášala spremljajoča ga krilataca. A tudi za neubogljive razposajence je imel darila, narezana iz domače vrbe in meke. Nepokorneže je zapisal Mefisto v črne bukve in neubogljivce se krotili črni parkeljni ter je povezali z debelimi verigami in jih pahnili v temo, ker se je škripalo z zobmi in se je slišal obupni jok pogubljenih! Obdarovavši mlado in staro, poslovil se je nato sveti Miklavž zopet v jako lepem govoru, grajajoč dotične, kateri so se nedostojno vedli, katerim tudi mi na tem mestu polagamo nekaj več resnobe na srce. Obljubil nam je, če se poboljšamo in če ostane deca pridna, kakor dosedaj, da nas obišče prihodnje leto v »Narodnem domu«. Bog daj! Zadnja točka je bila igrokaz: »Blaznica v I. nadstropji.« Čast, komur čast! Priznati moramo, da sta obe gospici Olga in Tinka, da-si novinki na odru, igrali svoji ulogi tako dovršeno, da smelo rečemo, da tega na celjskem odru že dolgo nismo videli. Vso pohvalo pa zaslužita tudi Jaroslav in Vladimir, osobito, pa moramo omeniti Ivana, ki je s svojo komično ulogo pokazal ves svoj dramatični talent ter vzbujal obilo smeha. Ni mi treba omenjati, da so želi diletanti največ pohvale in obča želja je bila, da nam priredi mlado »Celjsko pevsko društvo« v kratkem zopet kako tako zabavo, kakor dosedaj. To želimo i mi, a želimo tudi, da bi se zbrali k takim veselicam vsi celjski Slovenci brez ozira na stan, da se bi mogli pokriti vselej tudi narasli stroški in da ne bi trebalo društvu delati skoraj vselej s primankljajem. Bodemo videli prihodnjič!

S Slatine. (Kaj delajo nemške klopi v Vitanju?) [Dalje in konec]. Kaj mislite, da sem res kam zbežal, da me že iščete po »Slov. Gospodarju?« Imel sem med tem neke opravke na Koroškem, in tako se mi je res pisarija nekoliko pretrgala. Toda brez zamere; bom pa danes dokončal svoje dogodke v Vitanju. »Glej, tam-le pride dečko iz nemške šole«, mi pokaže moj Števo učenca z bukvicami pod pazduho. »Wo warst du denn?« *) ga vprašam. Fante me debelo pogleda. »Wo bist du denn zu Hause,« **) ga vnovič vprašam po nemški. »Kaj ste rekli?« mi odgovori dečko. »Kaj ne razumeš nič nemškega, ko hodiš v nemško šolo?« — »Nič ne razumem.« — »Kaj pa potem delaš v šoli?« — »Hlače trgam, pa jest hodim tja.« — »Kaj v slovenski šoli ne dajo ničesar jesti?« — »Nekaj že tudi dajo, pa moj oče so rekli, da bom velik gospod postal, če bom v nemško šolo hodil.« — »Torej ti misliš, da je vsakdo velik gospod, ki le par nemških besedic zna. Reci svojemu očetu, da je ta čisto bosa. Jaz poznam veliko ljudij, ki dobro nemško drobijo, pa so večji siromaki, kakor mnogoteri Slovenci, ki še besedice nemški ne umejo.« — »Tudi v našem vitanjskem trgu, mi seže Štefan v besedo, so nekateri taki veliki nemški gospodje, ki so prišli na boben. Povej očetu, da tudi Nemcem ne letijo pečena piščeta v goltanec,

*) Kje si pa bil?

**) Kje si pa doma?

če nočejo pridno delati, pa varčno živeti.« — Zdaj se nam pridruži čokast mož ter začne klopotati, kakor kolo v mlinu. »Zdaj bomo za vselej Nemci v Vitanju kraljevali. »Verstehn's mich?« se odreže proti Štefanu, ne da bi ga bil ta kaj vprašal. Takoj sem vedel, da je ta eden izmed tistih glasovitih vitanjskih Nemcev. Vprašam ga torej: »Gospod, vi ste gotovo kristjan; kaj mislite, kako se bodo pa tisti slovenski otroci, katere ste naložili za nemško šolo, naučili krščanskega nauka, katerega nič ne razumejo, če se jim prednaša v nemškem jeziku?« — »Se bodo že naučili, saj imajo dobre glave« mi reče neznan mož; »pa še več se ga bodo naučili, kakor v slovenski šoli. Verstehn's mich?« — »Prosim, razložite mi to zastavico, sem radoveden; po svoji kmečki pameti sem vedno mislil, da tega ne morem razumeti, kar se mi razlaga v neznanem jeziku. Zdaj vidim, da pri vas delajo naše slatinske nemške klopi res prave čudeže.« — »Kar sem rekel, sem rekel, das stimmt. Povem vam, otroci, ki bodo hodili v nemško šolo, bodo veliko boljši kristjani, kakor pa oni, ki hodijo v slovensko. Verstehn's mich? Glejte: ko se je začela ta nemška šola, so vsi naši nemški »šulrati« šli v cerkev k sv. maši, od slovenskih »šulratov« pa nisem tam nobenega videl. Ali ni to lepo znamenje, da naši nemški gospodje skrbijo za to, da bi se otroci lepo pobožno obnašali?« — »No, saj je bil že čas, da so zopet enkrat cerkev videli od znotraj« reče moj Števo. »Tako? Kaj ne hodijo tota nemški »šulrati« vsako nedeljo k božji službi?« vprašam Štefana. »Jaz že nisem nobenega kedaj videl v cerkvi ne pred tisto šolarsko mašo, ne pozneje.« — »Če je temu tako« odgovorim jaz vitanjskemu klopotcu, kakor ga je pozneje nekdo imenoval, »da vaša nemška gospoda hodi v cerkev le za parado, hoste pač slabe kristjane izredili v tej šoli.« — »Bog daj tem norcem pamet!« reče Štefan in se z mano vred povrne po cesti proti Novi cerkvi. Morebiti pridem zopet po svojih opravkih kedaj v Vitanje, bom Vam že naznanil; za zdaj srečno! Janko Slatinčan.

Z Vranskega. (Morilec Ferme). Ono soboto je prišel Pavel Ferme k mlinarju Troflu v Ločici, kjer je že večkrat bil v delu, ter tam prenočil. Drugo jutro je šel mlinar v bližnjo gostilnico pri Blatniku, kjer si je naročil zelja ter prosil gostilničarja, naj ga mu pošlje na dom. Med tem pa je Ferme je šel v hlev, kjer je bila dekla s svojim 14letnim bolnim sinom, ter prvo s sekiro devetkrat udaril po glavi in s tem usmrtil, sina pa zadušil. Po tem se vrne v sobo ter sreča ravno vrnivšega se mlinarja, katerega istotako pobije na tla, da je takoj mrtev obležal. Nato si je poiskal denarja, blizu 100 gold. Po tem se poda iz hiše, zapre od znotraj vežna vrata ter pri hlevinih durih pobegne v trg Vransko, koder si je pri krojaču Ocvirku omislil novo obleko in pri urarju zlato in sreberno uro. Na to se je podal k rodbini Maconi, kjer je imel staro znanje. — Gostilničar Blatnik je še dopoldne poslal k mlinarju naročeno blago, toda posel se je vrnil s pripombo, da pri mlinarju ni nikogar doma. Čakali so torej do večera, in tedaj je šel gostilničar z možmi pogledat, kaj se godi. Ko so vlomili vežna vrata in prišli v notranje prostore, našli so vse tako, kakor smo zgoraj opisali. Ta dogodek so naglo naznanili policiji v Vranskem. Policaj Maconi pošlje pri njem bivajočega Pavla Fermeta v Braslovče po orožnike. Ferme res dovede orožnike na lice mesta, kjer so ležala mrtva trupla. Akoravno se je pri tem činu čudno vedel, vendar ni nihče mislil, da je on morilec. Toda javno mnenje se je kmalu spremenilo, ko je drugo jutro izginil Pavel Ferme. Orožnik Alojzij Bizjak je takoj odposlal več mož na vse strani, sam pa se je napotil najprej k rodbini Maconi, kjer je našel več sumljivih predmetov in zvedel, da je Ferme

s to rodbino v tesni zvezi. Proti večeru se je posrečilo odposlanim orožnikom, zaslediti Fermeta na Sv. Planini. Zločinca so na to odvedli na Vransko. Še tisto noč se je podal Bizjak z njim v Trojanje ter ga predstavil gospodnji Novak, katera je v njem takoj spoznala morilec v Trojanah in Ločici ena in ista oseba. Drugo jutro so ga odvedli orožniki v Celje k okrožnemu sodišču. Z njim vred so pa zaprli tudi policajja Maconija, njegovo rodbino in Fermetovo mater.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so v soboto slovesno izročili kardinalska klobuka nadškofoma Hallerju in Sembratoviczu. — Minister vnanjih stvari, grof Goluhovski, vsak dan poroča cesarju o razmerah na Turškem. — Poslanska zbornica je vsprejela postavo o rudniških nadzornikih; v ponedeljak pa se je začela splošna razprava o državnem proračunu. Od Slovencev je goriški poslanec Gregorčič tožil o tem, kako se Slovenci vedno in povsod prezirajo, posebno na Primorskem. — Te dni je bilo več shodov krščanski žen, ki naj za Božič le pri kristijanih kupujejo.

Češko. Te dni se je govorilo, da odstopi cesarski namestnik grof Thun, ker so pri deželnozborskih volitvah v mestih in na kmetih zmagali Mladočehi, veleposestniki pa so odklonili kompromis z liberalci. Toda kakor vse kaže, grof Thun še ostane namestnik v Pragi.

Štajarsko. Državni poslanec Morsey je izstopil iz Hohenwartovega kluba in se pridružil h katoliški ljudski stranki. Oni štirje nemški konservativni poslanci pa so se v torek dogovorili, da še ostanejo pri Hohenwartu. — V Ljubnu je pri deželnozborski volitvi v trgovinski zbornici komaj in komaj zmagal liberalni kandidat.

Koroško. Prevaljsko katol. delavsko društvo ima v nedeljo shod pri Fari. — Celovski Nemci bi se radi sezidali »Vereinhaus«, in nekateri hočejo, naj jim dežela pomaga. Toda to bi bila grda krivica, ker davke plačujejo tudi Slovenci.

Kranjsko. Deželni predsednik Hein je bil oni dan na Dunaju. Bržčas je gori priporočal novega deželnega glavarja. — Danes 12. dec. so katoliški Slovenci v Ljubljani ustanovili zvezo onih kranjskih posojilnic, ki so osnovane po Raiffeisnovem načrtu.

Primorsko. Lahonska svojat v Gorici je ono noč zamazala s črnim poslopje in napis slov. »Slogine« šole. — V tržaškem mestnem zastopu lahonski liberalci kaj slabo gospodarijo. Za prihodnje leto jim manjka v proračunu $\frac{1}{4}$ milijona gld.

Hrvaško. V nedeljo je bilo v Zagrebu 300 Slovencev, da so si ogledali novo gledališče. Hrvatje so jih navdušeno vsprejeli in pokazali, da smo si Slovenci in Hrvatje v istini bratje. — Novi list stranke prave »Hrvatska Domovina« ureduje dr. Ivan Ružič.

Ogersko. V poslanski zbornici je Ugron napadal grofa Goluhovskega ter zahteval, naj se Austrija nikar ne vtika v turške homatije. Madjari in Turki. — »gliha vkup striha«. — Ugronova in Justhova stranka sta se spet združili ter načelnikom izvolili Fr. Košuta. — Državnozborska volitev v Stampfenu je trajala nepretrgano 36 ur. Ljudska stranka je imela 1252 volilcev; toda 600 jih ni moglo voliti, in na nezaslišan način je zmagal liberallec Latkoczy. Bog nas varuj take liberalne prostosti!

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so takoj, ko so zvedeli o groznih dogodkih v Armeniji, poslali 50tisoč frankov za prvo pomoč revnim družinam. — Umrl je kardinal Ignacij Persiko.

Francosko. Socijalist Walter je zahteval v poslanski zbornici, naj država nič več ne dá za bogočastje; toda njegova ni obveljala. — Oni dan je v poslanski zbornici z galerije dvakrat ustrelil neki Lenoir, ne da bi koga ranil. Prijeli so ga in spoznali, da je slaboumen.

Nemško. Dne 3. dec. se je odprl državni zbor. Predsednikom je bil zopet izvoljen katoličan Buol. Prestolni govor je priporočal mnogo novih predlog. — Minister notranjih del, Köller, je odstopil, in na njegovo mesto pride baron Recke. — Nemčija se vedno bolj pogreza v dolgove; zdaj jih ima že 2 milijardi; 5 francoskih milijard jej torej ni veliko pomagalo.

Bolgarsko. Vlada je bojda sklenila, da ne plača več davka Turčiji za Vshodno Rumelijo. Tudi je armada dobila povelje, pripraviti vse potrebno za odhod na macedonsko mejo. Če je to res, potem se kmalu začne bojni ples med Turčijo in Bolgarsko.

Srbsko. Ker je državna blagajnica prazna, hoče vlada dobiti orožje za vojake na upanje od neke nemške orožarnice. — Srbi bodo z Grki složno postopali proti Turčiji. — Te dni dojde v Beligrad mati kralja Aleksandra, kraljica Natalija.

Turško. Dognano je, da so do zdaj mohamedanci potolkli 15tisoč krščanskih Armencev. Pa še ni pravega miru. V Kaizarihu je bilo poslednje dni pobitih 200 Armencev; v Haşankalu pri Erzeramu več kristijanov in celo armenski škof. — Sultan pa se boji za svoje življenje v Carigradu, bivši velik vezir Said paša pa se boji sultana in je nekaj dnij bival pri angleškem poslaniku.

Afrika. Italijani v Masavi nimajo sreče. Oni dan je 20tisoč zamorcev napadlo in obkolilo pet kompanij majorja Tosellija. Zamorci so ubili Tosellija, 50 častnikov, 50 podčastnikov in nad tisoč mož. Italijanska vlada bo bržčas morala poslati več vojakov v Afriko ali pa opustiti afriško politiko.

Za poduk in kratek čas.

Kako kmet Jaka Slavec dela za národno stvar.

Bilo je lani na Božič. Ravnokar je minola rana sv. maša. Iz župne cerkve v P. se vsuje toliko ljudij, da je vse črno videti na prostoru pred cerkvijo. Drug drugemu si voščijo vesele praznike ter radostnih obrazov hité domov.

»Dobro jutro, Peter! Si tudi tukaj?« se zasliši na enkrat glas izmed množice. Peter Hrastnik se ogleda, in že stoji pri njem dobri njegov znanec Jaka Slavec.

»Bog daj, Bog daj!« odgovori Peter. »No, pa se že delj časa nisva videla. Dobro, se bova pa spet nekaj pomenila.«

»Ravno za to sem te danes poiskal,« pristavi Jaka, »misleč, da si bil danes pri rani, ker sicer navadno k pozni maši hodiš. In res sem te sedaj našel. Predno pa rečeva katero, ti prijatelj, želim prav vesele praznike?«

»Jaz tebi tudi, Jaka. Hvala Bogu, da sva se jih še učakala! Bog vé, če že ne bova za leto dnij v krtovi deželi?«

»Upajva, da še ne.... Jaz sem se že dolgo veselil teh praznikov. Med tednom imam vedno dosti opravila

in rad si počijem v nedeljo, pa v razvedrilo in kratek čas kaj prebiram. Sedaj bom še imel več časa, ker sta zaporedoma dva praznika.«

»Bereš? Kaj pa?« vpraša nekako radovedno Peter.

»Kaj bi bral? Ravnokar smo dobili letošnje Mohorjeve knjige. Tako lepe še niso bile, kakor letos. Dvojne so tako velike, kakor kake mašne. In kako krasne podobe so notri! Mi se jih kar nismo mogli nagledati, ko smo jih dobili. Potem sem naročen tudi na »Slov. Gospodarja«, ki v Mariboru izhaja vsak teden enkrat. Teško ga vsakokrat pričakujem, in ko pride, ga vsi hočemo naenkrat brati. Saj pa tudi iz njega izveš vse, kar se kje na svetu zgodi. In kako zanimivi in podučni so dopisi od vseh stranij! Tudi iz naše občine se včasih kdo oglasi in nekoliko potiplje naše nemškutarje.«

»Slov. Gospodarja« tedaj bereš? Slišal sem že o njem, slišal. Naš gospod so mi ga tudi že enkrat priporočili, rekoč: »No, Peter, ti bi si lahko naročil »Gospodarja« in se zapisal v družbo sv. Mohorja, saj ti ne manjka cvenka. Ne bodi da tako....«

»Bom že videl, sem odvrnil nato. Toda na tihem sem si mislil: Peter, to ni zate, imaš dela dovolj, »cajtinge« pa naj le gospoda prebirajo. Med tednom delam kot črna živina — pri kmetiji je vedno obilo opravka — in v nedeljo rad včasih podremljem čez dan. Veš, mi pač nič ni za branje.«

»Pomisli tudi vendar na otroke«, ga zavrne Jaka. »Tvoja Franica kaj rada bere. Naša Micika ji je že več knjig posodila. In tvoj sin? Glej, velik je že, gospodar bo prej ali slej, ko ti več ne boš mogel, ne škodilo bi mu, če bi se kaj naučil tudi iz knjig in časnikov. Dandanes čisto drug veter piše, kakor nekdanj, ko sva še midva bila, kakor je sedaj on. Posestvo pa pridne roké dandanes niso zadosti, tudi v glavi mora človek nekaj imeti. Kdor kaj ima, nekaj velja; več velja, kdor kaj zna!«

»Je že resnica, pa kaj da....«

»No kaj? Sam priznavaš, da prav govorim. Zato pa si ne daj več prigovarjati. Slovenci smo in zavedati se moramo, da smo Slovenci. Ljubiti moramo svoj dom in svoj materin jezik. Pri nas ne manjka nemškutarjev. Kdo je tega kriv? Edino naša zaspanost! Tega pa vendar ne bomo trpeli, da bi bili mi hlupci tem breznačajnim ljudem, ki sovražijo sv. vero in svoj rod, iz katerega so vzrastli.«

»Prijatelj, tvoje srčne in navdušene besede so dosegle svoj namen«, odverne Peter ginjen. »Zmagal si. Čutil sem se sicer vedno Slovenca in žalosti me, kedar slišim koga zaničevati materino besedo, vendar toliko poguma do sedaj nisem imel, da bi se povsod krepko potegnil za njo. Odslej bodi drugučé! Ubogal te bom in si naročil takoj z novim letom »Gospodarja«, in za Mohorjevo družbo bom tudi zanesel tisti goldinar gospodu župniku.«

»Bog te živi, Peter!« vsklikne veselja Slavec. »Mojo srčno željo si mi izpolnil. Ná tukaj zadnjo številko »Gospodarjevo«. Dobil sem dve, kakor nalašč, da dam eno tebi. Posebno se mi je dopadla »Božična pripovedka«. Prijatelj, prepričaj se sam o resnici mojih besed!«

In vrla kmeta sta si krepko stisnila desnici ter šla vesela in zadovoljna vsak na svoj dom. — Ti pa, dragi čitatelj, idi in stori ravno tako, kakor je storil navdušeni kmet Jaka Slavec. C.

Smešnica. Kaznilnični ravnatelj reče kaznjencu, ki je kazen prestal ter zapušča kaznilnico: »No, upam, da se tukaj ne bova več videla!« — Kaznjeneec: »Ali boste kmalu prestavljeni od tod, gospod ravnatelj?«

Razne stvari.

(Zlato mašo) so peli danes pri Sv. Magdaleni v Mariboru preč. g. kanonik in dekan Tomaž Rožanc. Ob 8. uri je bila slovesna sv. maša, katere so se udeležili milostljivi knezoškof, prečastiti stolni kapitelj, več gg. duhovnikov in mnogo vernega ljudstva. Prečastite mu zlatomašniku tudi mi kličemo: »Še na mnogaja leta!«

(Cesarjev dar.) Presvetli cesar so darovali iz zasebne blagajnice občini Žusem 200 gld., da poravna stroške pri popravljanju cerkve in farovža.

(Slovensko društvo) obhaja svoj občni zbor v Mariboru v prostorih slovanske čitalnice v nedeljo, dne 22. decembra t. l. popoldne ob 3. uri. Poprej bode tam pogovor vseh štajarskih državnih in deželnih poslancev, da so dogovorijo, kako nadalje postopati v Gradcu pa na Dunaju.

(G. poslanec Robič) je v državnem zboru dne 10. dec. vprašal načelnika davčnega odseka, kaj je s postavnim načrtom gledé revizije zemljiško - davčnega katastra.

(Nova domovinska postava), obsegajoča 10 paragrafov, je bila sicer v dotičnem odseku državnega zbora dognana, toda pred poslansko zbornico še ni prišla. Liberalcem ni ljuba; zato pa bodo poslanci o njej obravnavali še le na spomlad, če kaj spet vmes ne pride. Na tak način kmetje ne morejo imeti preveč zaupanja v sedanjo vlado.

(Novo sv. mašo) bode pel častiti P. Mavricij Kukovič, kapucinski mašnik, v nedeljo, dne 29. dec. pri Sv. Juriju ob južni železnici.

(Dopisniku praške »Politike«) z dne 8. dec. »Slov. Gospodar« ni glasilo mlade duhovščine, kajti od 164. mladih duhovnikov jih je komaj 20 v katol. tiskovnem društvu, ki šteje 125 udov. Naš list je glasilo tega društva, ne na korist ene osebe, ampak vernega slov. ljudstva na Štajarskem. Naš list tudi ne dela na razpor, kakoršen je na Kranjskem. Od naših posvetnih razumnikov edino le kak »pecirkler« odobruje dandanašnje politiko Hohenwartovo. Tudi je naš list edini slov. list, ki se nikakor ne vtika v kranjske razmere, in si jih tudi ne želi. Ako pa je komu staročeška politika vzgledna, ta je že sojen.

(Vabilo) k CV. odborovi seji »Slovenske Matice« v četrtek, dne 19. decembra 1895. l. ob 5. uri popoldne v društvenih pisarniških prostorih na Kongresnem trgu št. 7. Vspored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Odobrenje zapisnika o CIV. odborovi seji. 3. Poročilo gospodarskega odseka o hišnih popravah. 4. Poročilo književnega odseka o nagradah letošnjim društvenim knjigam. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Posameznosti.

(Prošnja iz Ljutomera.) Učiteljstvo Franc-Jozefove deške in dekliške šole v Ljutomeru priredi dne 21. decembra božičnico z razdelitvijo obleke in obuvala ubogim šolarjem in dne 6. januarja tombolo v korist ubogih šolskih otrok. Obračamo se do vseh prijateljev šolske mladine, osobito do gg. ljutomerskih rojakov — kojim so sedanje šolske razmere v Ljutomeru dovolj znane, z uljudno prošnjo, da kaj blagovolijo to dobrodelno podjetje kolikor mogoče gmotno podpirati z božičnimi darili v denarju ali blagu, oziroma z darili primernih dobitkov. Darila vsprejema s hvaležnostjo šolsko voditeljstvo.

(Goldinarskih bankovcev) je finančna uprava vzela meseca novembra 56.353.511 gld. iz prometa. Zdaj jih je v prometu še 1.529.850 komadov.

(Slomšekov oljnobarvani portrét.) Spoštovane bralce opozarjamo na današnje naznanilo g. D. Hribarja v Celju. Vsak slovenski razumnik, ako le mogoče, si naj Slomškovo podobo naroči!

(Kronanje). V nedeljo popoldne pri večernicah so v Kamnici kronali Lurško Mater božjo, pridigovali in imeli pete litanje preč. g. stolni župnik in dekan Fil. Jakob Bohinc.

(Slovenski koledar 1896) za na steno izide te dni v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Jako lepi koledar stane 12 kr., po pošti pa 15 kr. Naročniki »Slov. Gosp.« lahko ta znesek pošljejo zraven naročnine; udje tiskovnega društva pa ta koledar dobijo zastonj.

(Narodni koledar 1896), izdal D. Hribar v Celju, je izšel minoli teden. Elegantno vezan stane 1 gld., broširan pa 70 kr.

(Osebna vest). G. dr. Ivan Geršak, c. kr. notar v Ormožu, se je odpovedal kot krajni šolski nadzornik za ormoške mestne šole in je izstopil iz okrajnega šolskega sveta. Krajni šolski nadzornik je namesto njega postal g. Fr. Gomzi.

(Pozdrav »Na zdar« prepovedan). Ravnatelj celjske nemške gimnazije, Peter Končnik, je prepovedal slovenskim dijakom, pozdravljati se z običajnim in med Slovenci zelo razširjenim pozdravom »Na zdar«. Ker vemo, da g. Končnik ni pregoreč kristijan, gotovo še bode slov. dijakom tudi prepovedal rekati »Bog pomagaj«, če bode kateri kihnil.

(Slovenski v Gradcu). Izvenakademične podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu zabavna večera dne 2. in 6. dec. sta se zvršila jako povoljno. Zlasti so si za sijajni uspeh veliko prizadeli gg. dr. Žizek in njegov sin ter gg. slov. vseučilišniki.

(Vihar na Dunaju). V noči od 6. do 7. dec. je bil na Dunaju velikansk vihar. Razbil je brez števila šip in pometal na ulice mnogo tabel iznad prodajalnic, vrhu tega pa je več oseb ponesrečilo.

(Celjskega Sokola) občni zbor je bil dne 7. dec. Starosta dr. Jos. Vrečko in podstarosta dr. I. Dečko sta odklonila novo izvolitev in je bil z vsklikom voljen dr. Alojzij Brenčič za starosta, v odbor pa dr. Praunseis, dr. I. Tominšek, Benčan, Baucon, dr. Pikel in dr. Kapus, namestnika pa sta dr. Janežič in Vavken. Dr. Vrečko je postal častni starosta in dr. Dečko častni podstarosta.

(Tatvina). Blizu Vranskega so minoli teden neznan tatovi ukralli pet prašičev in eno kravo. Ker krava ni hotela od teleta, ovil jej tat glavo s »pruštofom«. Krava pa je tatovom ušla in se vrnila domov. Doma pa so jo rešili obeze in našli v »pruštofovem« žepu 200 gld.

(Zajec). S Slatine se nam piše: Komaj je pobelil prvi sneg naše gorice, že so začeli zajci napadati s tolikim naporom ohranjeno vinsko trto. Posebno ljube so zajcem že celo cepljene ameriške trte. Že po prvem snegu imam od zajcev precejšno škodo. Vložil sem pritožbo; storite tudi drugi tako!

(Potres v Savinjski dolini). Od Sv. Jurija ob Taboru nam dne 8. dec. piše poročevalec: Danes, nekoliko minut pred 7. uro zjutraj nas je zopet precej močen potres obiskal.

(Sejem v Cmureku) na Miklavževo je bil posebno dobro obiskan. Prignali so 904 glave goveje živine, ki so se na Gornje Štajarsko in na Nižje Avstrijsko dobro poprodala.

(Čudak.) Na Angleškem kaže neki mož posebno veselje nad starimi vratmi. Ima jih že celo zbirko. Pred kratkim je v Parizu ponujal za tiste duri, skoz katere so pred sto leti kraljico Marijo Antonijo, Dantona in Robespijera k smrti peljali, 11.200 gld.

(Čudna služba.) V Brnu so se strašansko zaplodile v nekaterih delih mesta podgane. Vsled tega je mestni zastop brnski sklenil, da namesti moža, ki bode moral pokončavati podgane. Pravijo, da ta človek dobi dobro plačo; saj pa jo tudi zasluži.

(Kaj so lepi hrasti vredni?) Posestnik Rižnar-Slana pri Sv. Juriju ob Ščavnici je te dni prodal 12 hrastov za devet sto goldinarjev.

(Nenadna smrt). V nedeljo zvečer je hotela v Kamnici pri Mariboru 71letna M. Menhart, mati č. g. kaplana ormoškega, na podstrešje. Ko gre po stopnicah, se nakrat zgrudi in vsled neke srčne hibe za pet minut umrje.

(Nesrečna smrt). Dne 29. novembra so našli ženo N. Šmit od Sv. Roka ob Sotli mrtvo pri Hanjšekovem mlinu pod Donatom. V prsih je imela veliko rano, in žilo na levi roki prerezano. Živela je v nesrečnem zakonu, pa se ne vé, ali se je sama usmrtila, ali jo je morda spravil s sveta njen mož.

(Obesil se je.) V gozdu občine Sv. Petra pri Gradcu so našli dne 4. decembra popoldne na drevesu obešenca. Imel je pri sebi vojaški pas na ime Jožef Trobej, Št. Jan pri Slov. Gradcu. Gotovo se je sam obesil.

(Koliko stane vsak šolar v Avstriji?) Vsak šolar stane na leto dotično kronovino: na Nižjem Avstrijskem 20 gld., na Češkem 15 gld., na Moravskem, Solnograškem in Gornjem Avstrijskem 13 gld., na Štajarskem in Koroškem 12 gld., na Tirolskem in Primorskem 11 gld., na Kranjskem 8 gld., v Dalmaciji 7 gld., v Galiski in Bukovini 6 gld.

(Nesreča). Dne 27. oktobra je pri trojiškem mostu v Gornjih Halozah, kjer je bilo vse v vodi, utonil 18letni Anton Krulc, čegar truplo so še le našli dne 27. nov. in ga dne 28. pokopali.

(Slovenska zmaga.) Dasi so slovenjebistriški veliki Nemci na vse kripnje agitovali, so vendar pri volitvah veleposestnikov v okrajni zastop slovenjebistriški zmagali Slovenci. S tem jim je spet zagotovljena večina v tem zastopu. Slava narodnim volilcem!

(Nesreča na železnici). V četrtek, dne 28. nov. popoldne ob 1/24. uri je trčil iz Zagreba došli osebni vlak ob tovorni vlak na Zidanem mostu. Obe lokomotivi in več vozov je poškodovanih, eden sprednik in kacij 6 popotnikov je pa bilo več ali manj težko ranjenih.

(Duhovniška sprememba.) Župnijo Sv. Miklavža pri Slovenjem Gradcu je dobil častiti g. Franc Vračun, tamošnji provizor.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«. Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Loterijne številke.

Trst 7. decembra 1895:	35, 18, 65, 74, 82
Line	4, 87, 47, 3, 45

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obzkih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštine in carine prosto na dom. Vzorec obratno. Pošta v Švico se plača po dvojce.

15-16

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne od 9—12. ure dopoldne in od 2—5. ure popoldne v lastni hiši

vrtnice ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlogo brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delom. To zobovje ne ovira čisto nič zvečenja ali govorjenja. Manjkajoče zobne-krone namesti z zlatim ali email kronami; plombovanje zob in vse zobne operacije izvrši brez bolečin in priskrbi za plombo najboljša sredstva, za katerih trpežnost garantuje. 7-8

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Ivan Nep. Gosar

akademični slikar 2-3

si usojam uljudno naznaniti preč. duhovščini in slavnemu občinstvu, da sem se preselil v **Celje**.

Priporočam se najuljudneje za napravo oltarnih slik, slik na presno, oljnatih slik, križevih potov itd. itd.

Zagotavljam vedno fino izvršbo, solidno delo in primerne cene.

Služba organista v Trbovljah.

Služba organistova v Trbovljah bo dne 31. grudnia tekočega leta izpraznjena. Prošnji ki za to službo naj vložijo svoje prošnje do dne 24. grudnia.

Cerkveno predstojništvo v Trbovljah, dne 10. grudnia 1895. 1-2

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilnat papir v 80 barvah, bliščeč papir eno- in dvojarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporoča na izbiro po nizki ceni 34-37

Andrej Platzer,

(prej Edo. Ferline)

gosposke ulice št. 3, v Mariboru.

Na prodaj

Hiša s krčmo in štacuno, tri sobe, kuhinja, tri obokane kleti, zraven tega hlev, vrt in nekaj sadnega drevja. Cena 1400 gld. Ime pove upravništvo »Slov. Gospodarja«.

Prodajalnica

v trgu poleg farne cerkve na lepi priliki z dobrimi pogoji se dá v najem. Drugo pove lastnik M. Stamberger, mizarški mojster, poste restant Središče (Polstrau). 1-2

Zaloga dunajskih klobukov.

(Jurij Müller),

2 Jungferngasse GRADEC Jungferngasse 2.

klobuki in haveloki

za

častito duhovništvo

po nizkih cenah.

2-3

Najlepše darilo

za

godovne in svečane prilike.

Oljnati portret 85×75 cm

Antona Martina Slomškega,

najfineje po najboljšem izvorniku izveden, na plavno napet, v zlatih kovinsko-barok, antik-barok ter črnih zlato okrašenih okvirih po 10, 12, 15 in 18 gld., dobiva se v trgovini

D. Hribarja v Celji.

Kaj je Anton Martin Slomšek Slovincem, bilo bi preveč govoriti. Njemu se imamo zahvaliti za družbo sv. Mohora; njemu se zahvaliti za najboljše in najlepše pedagoške spise in domovinsko ljubezen v nemajoče pesni. On bil je najodličnejši buditelj naroda, in najbolj vneti zagovornik pravic Slovincem. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez slike tega slavnega moža, ki je in ostane vedni ponos in dika Slovincem. 1—10

Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!Mlatilnice, vitle, trieure
čistilne mline za žito

rezalnice za krmo

samodelujoče

aparate proti peronosperi

tlačilnice za vino

tlačilnice za sadje

mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpoložja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 49

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastojni in poštuno prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

G. Schmidlov naslednik, Celje, „k škofu“.

G. Schmidlov naslednik, Celje,

„k škofu“.

Priporočam svojo čista novo in dobro prebrano štacuno in sicer:

zalogo modnega, manufakturnega, suknenega, platnena, pletenega, drobnega in kožuhovnega blaga,

kakor tudi

Singerjeve, Howejeve, elastic-cylinder-šivalne stroje.

Posebno pa najlepšo, najboljšo in najnovejšo robo za zimsko obleko za gospé, kakor tudi zimsko modno robo, sukno in loden za moško opravo, istotako bele, modre in pisane barhte, težke, zelo velike ogrinjače, tako tudi berlinske volnene rute, zelo velike, težke kakovosti v vseh barvah s špicami in prami, nadalje Cotton- in Rouge-odeje z belo in pisano podvlako, kakor tudi posteljne in konjske koce na veliko izbiro.

Pri meni se vsakemu kupcu najboljšo, najsolidnejšo in najceneje postreže, zategadelj prosim, da me obiščete in prav obilno pri meni kupite!

Z velespoštovanjem

3—3

G. Schmidlov naslednik, „k škofu“.

G. Schmidlov naslednik, Celje, „k škofu“.

V najem

se pove ondi na pošti.

se dobi mesarija in oštarija pri Sv. Miklavžu nad Ormožem. Več

1—3

J. Pserhofer-jeva lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“
Dunaj, I., Singerstrasse Nr. 15.

J. Pserhofer-jeve

Teločistilne kroglice,

nekdanj imenovane kričistilne kroglice, staroznano, lahko teločistilno domače sredstvo.

Teh kroglice stane: Jedna škatljica s 15 kroglicami 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr. — Ako se denar naprej pošlje, stane s prosto pošiljativo vred: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor eden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhofer-jeve teločistilne kroglice“ in paziti je, da

ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer in sicer v rdečih pismenih, kateri je videti na navodilu za porabo

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja. 1 posodica 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Balzam za golšo, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Stolovi Kola-izdelki izvrstnih krepčal za želodec in živce. 1 liter Kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

Britka želodčna tinktura, (nekdanj življenska esenca ali praške kapljice imenovana.) Rahlo mečilo, ki budi in krepča želodec pri slabem prebavanju. 1 steklenica 22 kr., dvanajstero 2 gld.

Balzam za rane, 1 steklenica 50 kr.

Fijakerski prsni prašek, 1 škatljica 35 kr., poštne prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhofer-ja, pospešuje izvrstno rast las, 1 škatljica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane bivšega prof. Stendela, 1 posodica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti slabi prebavi. 1 zavitek 1 gld.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še vse druge domače in vnanje farmacevtske specialitete, naznanjene v avstrijskih časopisih, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje na tanko in najceneje naročajo.

Razpošiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

Pri določilni denarja (najboljše po poštni nakaznici), stane poštnina dosti manj, kakor po povzetju. 3-12